

Guvernul a aprobat un proiect de lege referitor la retragerea României din Tratatul privind Carta Energiei

Guvernul a aprobat, în şedinţa de joi, printr-un proiect de lege, retragerea României din Tratatul privind Carta Energiei (TCE), instrument multilateral de cooperare energetica, având ca scop promovarea securităţii energetice prin pieţe deschise şi competitive.

Potrivit unui comunicat al Guvernului, acest tratat a fost semnat în 1994 şi a intrat în vigoare în 1998, însă, în contextul actual al politicilor energetice şi climatice europene, prevederile acestui tratat au devenit anacronice şi contravin obiectivelor Pactului Verde European şi Acordului de la Paris.

Astfel, România îşi aliniata poziţia la cea a Uniunii Europene şi a altor state membre care au notificat deja retragerea din TCE (Italia, Franţa, Spania, Olanda, Polonia, Slovenia, Portugalia ş.a.); Comisia Europeană şi Consiliul UE au adoptat în 2024 deciziile oficiale de retragere a Uniunii şi a Euratom din Tratat.

'Decizia se fundamentează pe jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene, în special cauza Komstroy (C-741/19), care a stabilit ca articolul 26 din TCE, referitor la arbitrajul investitor-stat, este incompatibil cu dreptul Uniunii în relaţiile intra-UE. În consecinţă, România a semnat Declaraţia comună privind neaplicabilitatea acestui articol şi a parafat Acordul interpretativ aferent, limitând astfel efectele juridice ale Tratatului. Retragerea va produce efecte la un an de la notificarea oficială transmisă Secretariatului TCE, conform cu articolul 47 din Tratat şi articolul 34 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele. Efectele protecţiei acordate investiţiilor vor înceta la 20 de ani de la data retragerii, conform clauzei de caducitate ('sunset clause'), se arată în comunicat.

Din perspectiva financiară, măsura determină încetarea obligaţiei României de a achita contribuţia anuală la bugetul Conferinţei Cartei Energiei (39.246 euro în anul 2025), precizează sursa citată.

'În acelaşi timp, aceasta reduce riscurile juridice şi financiare asociate acţiunilor de arbitraj internaţional intentate împotriva statului român în baza TCE. Prin acest proiect de lege, România îşi reafirmă angajamentul pentru tranziţia către energie curată, reducerea dependenţei de combustibili fosili şi alinierea la politicile europene de mediu şi dezvoltare durabilă, contribuind astfel la obiectivele climatice şi de securitate energetică ale Uniunii Europene', se mai spune în comunicat.

Proiectul de lege va fi transmis Parlamentului spre dezbateră şi adoptare.